

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНИЙ ФАКУЛЬТЕТ**

**Міжнародна науково-практична конференція
«Перспективи розвитку суспільно-гуманітарних наук
в умовах євро інтеграції»**

11-12 квітня 2024 року

Біла Церква
2024

Зелінська В.А. Комунікативні бар'єри у вивченні іноземної мови за професійним спрямуванням.....	218
Береговенко Н.С. Поняття категорії оцінки в сучасному мовознавстві.....	222
Тарасюк А.М. Генеративний підхід аналізу структури речення.....	227
Біліченко А.М. Використання інтернет-ресурсів у вивченні іноземної мови.....	231
Велика К.І., Ярмова О.В. Переклад новостворених термінів та понять.....	234
Михайленко О. Scientific and technical translation as a good prospects career.....	238
Резнік В.Г. Мовна політика Німеччини щодо українських біженців: проблеми та шляхи їх вирішення.....	241

Секція 4 Сучасні вектори євро інтеграційного розвитку психологічної освіти та науки

Булгакова Т.М., Жукова Г.В. Вплив інформатизації на трансформацію освітніх цінностей	245
Коржук В.В., Гуменюк О.Г. Мотивація діяльності особистості як шлях до досягнення успіху.....	248
Ляшенко М.М., Гуменюк О.Г. Адаптація підлітків до навчання.....	251
Клочко А.О. Розвиток емоційної стійкості особистості в умовах конфлікту.....	255
Скуловатова О.В. Віддалена робота в умовах воєнного стану: виклики для психічного здоров'я особистості.....	258
Хомчук О.П. Соціально-психологічна адаптація студентів-першокурсників.....	261
Березюк Т.П. Роль емпатії у контексті євроінтеграції для психологічної освіти.....	264
Беспятюк В.М., Гуменюк О.Г. Нервова булімія – проблема ХХІ століття.....	268
Пономаренко Т.І. Гендерні особливості впливу війни на психічне здоров'я студентів.....	271

Секція 5 Виклики та актуальні питання суспільно-гуманітарних наук в умовах сьогодення

Мірошниченко І.С., Кульбашна І.С. Особливості організації управління персоналом в умовах дії воєнного стану.....	275
Амізян А.А. Європейський досвід державного регулювання медичного туризму.....	279
Кулікова С.В. Project-oriented management of socio-cultural space.....	283
Стець А.Ю., Гуменюк О.Г. Дофамінова залежність.....	286
Кір'як В.С., Тріщук О.В. Читацький попит на книгу в умовах воєнного стану.....	290
Трофіменко В.О. Фізична активність як визначальний чинник здоров'я здобувачів освіти.....	294
Дудник О.К. Альтернативні способи вирішення спортивних спорів в Україні.....	297

питань, вираження прийняття, а також позитивна неробоча взаємодія та дружнє спілкування.

Список використаних джерел:

1. Pasquel Cajas A.F., Cajas Bravo V.T., Dávila Morán R.C. Remote Work in Peru during the COVID-19 Pandemic. *Adm. Sci.* 2023. 13. P.58.
2. Peiro Silla J.M. El Estrés Laboral: Una Perspectiva Individual y Colectiva. *Investig. Adm.* 2001. 18. P.30.
3. Raghuram S., Garud R., Wiesenfeld B., Gupta V. Factors Contributing to Virtual Work Adjustment. *J. Manag.* 2001. 27. P.383–405.
4. Van Zoonen W., Sivunen A., Blomqvist K., Olsson T., Ropponen A., Henttonen K., Vartiainen M. Factors Influencing Adjustment to Remote Work: Employees' Initial Responses to the COVID-19 Pandemic. *Int. J. Environ. Res. Public Health.* 2021. 18. P.6966.

УДК 159.953

СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНА АДАПТАЦІЯ СТУДЕНТІВ-ПЕРШОКУРСНИКІВ

Хомчук О. П.,

кандидат психологічних наук,

старший викладач кафедри психології та здоров'я людини

Білоцерківський національний аграрний університет

м. Біла Церква, Україна

Анотація. Розглянуто проблему соціально-психологічної адаптації студентів-першокурсників. Охарактеризовано види адаптації та умови її ефективності: розвиток емпатії та особистісної автономності в юнацькому віці.

Ключові слова: соціально-психологічна адаптація, професійна адаптація, юнацький вік, емпатійність, особистісна активність, автономність.

Соціально-психологічна адаптація студентів-першокурсників є входженням юнаків та юнок в нову систему навчання, що передбачає отримання нового соціального статусу, зміну звичок і уявлень, перебудову поведінки та діяльності. Пристосування студента-першокурсника складається з професійної адаптації (звикання до специфіки навчання на певній спеціальності, навантаження, режим, умови та вимоги) та соціально-психологічної адаптації (пристосування до нового колективу, норм поведінки, формування нових цінностей). Якісно новий ритм життєдіяльності, необхідність інтегруватись в новий колектив, ситуація невизначеності, потреба бути самостійним і дисциплінованим породжують напругу і тривогу в молодій людини, почуття дискомфорту [1].

Критеріями успішної адаптації є активна позиція самого студента, такі його якості особистості, що допомагають налагоджувати міжособистісні стосунки та здатність виробляти нові форми поведінки, способи подолання труднощів. Особливого значення для успішної соціально-психологічної адаптації набувають особистісна автономність та емпатійність молоді людини.

Емпатія є емоційним обміном, це розуміння думок та почуттів інших. Емпатія розглядається як зосередження на емоціях інших людей та пов'язана з подоланням міжособистісної напруги. З погляду організаційної моделі емпатії М. Девіса [4] це психічне явище характеризується певними мотивами та поведінкою, спрямованими на стосунки та є складовою прагнення до співпраці, взаємопідтримки, просоціальної поведінки. Налагодження та підтримка доброзичливих взаємин є умовою успішного соціального життя та конструктивних способів подолання проблем (обговорення та пошук шляхів вирішення – на противагу відсторонення і конфліктів) [2,7]. Дослідження показали, що більш емпатичні юнаки схильні конструктивно долати конфлікти, нівелювати негативну поведінку та мають низьку агресивність [3].

Іншим фактором вдалої адаптації студента є його особистісна автономність. Д. Літл вказує, що «автономність – це здатність до незалежних та самостійних дій, критичної рефлексії, прийняття рішень. Ця здатність

включає і одночасно визначає той факт, що студент виробляє певне психологічне ставлення до процесу та змісту навчальної діяльності» [5, с. 17]. На думку Д. Діккенсона термін «автономність» описує ситуації, в яких студент повністю несе відповідальність за прийняття та здійснення рішень щодо його подальшого навчання» [6, с. 11].

Таким чином, формування самостійності, впевненості у собі, емпатійності забезпечують інтеграцію молодих людей в студентське середовище, адаптацію до нового соціального статусу та змін умов життєдіяльності. В якості можливих напрямів сприяння адаптації студентів можна визначити такі: формування у студентів адекватних мотивів для автономного навчання, адекватної самооцінки; звички та психічні властивості особистості, що сприяють підвищенню ефективності навчальної діяльності.

Список використаних джерел:

1. Грись А. Соціально-психологічна адаптація студентів-психологів як умова їх успішної професійної соціалізації. *Сучасна медицина, фармація та психологічне здоров'я*. 1(4) (Груд. 2021), с. 41-61.
2. Birditt K.S, Rott L.M, Fingerman K.L. “If you can’t say something nice, don’t say anything at all”: Coping with interpersonal tensions in the parent–child relationship during adulthood. *J Fam Psychol*. 2009 12;23(6):769–78.
3. Carlo G, Mestre MV, McGinley M.M, Samper P, Tur A, Sandman D. The interplay of emotional instability, empathy, and coping on prosocial and aggressive behaviors. *Pers Individ Differ*. 2012. 675p.
4. Davis M. H. Empathy, compassion, and social relationships In Seppälä E, editor. *The Oxford Handbook of Compassion Science*. Oxford, UK: Oxford University Press. 2017. 299p.
5. Dickinson L. *Self-instruction in language learning*. Cambridge University Press, 1987. 200 p.
6. Little D. *Learner Autonomy*. Dublin, 1991. 154 p.
7. Sun R, Vuillier L, Hui BP, Kogan A. Caring helps: Trait empathy is related to better coping strategies and differs in the poor versus the rich. *PloS one*. 2019. 143p.